

Målnummer:	UM792-07	Avdelning:	6
Avgörandedatum:	2008-01-14		
Rubrik:	Fråga om ett offentligt biträde borde ha utnyttjat en del av sin restid till arbete.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 27 § rättshjälpslagen (1996:1619)• 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• NJA 1976 s. 213• NJA 1985 s. 91 I och II		

REFERAT

Länsrätten i Stockholms län, migrationsdomstolen (2007-03-01, ordföranden Beck-Friis och tre nämndemän), satte ned det offentliga biträdets yrkande om ersättning för tidsspillan. Biträdet hade yrkat ersättning för nio timmar och 30 minuters tidsspillan, i allt väsentligt avseende resa med tåg till migrationsdomstolens förhandling. Migrationsdomstolen anförde att biträdet rimligen borde ha kunnat utföra någon form av arbete under denna tid varför han fick anses vara skäligen tillgodosedd med ersättning för tidsspillan motsvarande sammanlagt fem timmar.

Det offentliga biträdet överklagade migrationsdomstolens dom till Migrationsöverdomstolen och yrkade att han skulle tillerkännas ersättning för tidsspillan i enlighet med i migrationsdomstolen ingiven kostnadsräkning.

Justitiekanslern ansåg att det fanns utrymme för att tillerkänna det offentliga biträdet ersättning för tidsspillan med högre belopp än migrationsdomstolen medgivit.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2008-01-14, Ekman, Svahn-Lindström och J. Svensson, referent), yttrade:

Fråga i målet är om det offentliga biträdet borde ha utnyttjat en del av sin restid till arbete.

Enligt 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde tillämpas 26-29 §§ rättshjälpslagen (1996:1619) vid förordnande, byte och ersättning i fråga om offentligt biträde. Enligt 27 § rättshjälpslagen har ett offentligt biträde, inom ramen för uppdraget, rätt till skälig ersättning för bland annat arbete och tidsspillan. Ersättningen skall bestämmas med utgångspunkt från vad som kan anses rimligt med hänsyn till uppdragets art och omfattning.

Med begreppet tidsspillan avses i allmänhet sådan tid då produktivt arbete med något uppdrag inte utförs, trots att biträdets arbetstid tas i anspråk. Restid och väntetid utgör den vanligaste formen av tidsspillan. Någon klar definition av begreppet tidsspillan finns dock inte. Det måste från fall till fall avgöras vad som kan anses utgöra tidsspillan vid utförandet av ett visst uppdrag. Har biträdet under resa utfört produktivt arbete med något uppdrag, skall restiden inte betraktas som tidsspillan.

När det gäller ersättning för tidsspillan skall samma bedömning göras som beträffande ersättning för arbete. Ersättning kan sålunda utgå endast om den åtgärd som orsakat tidsspillan omfattas av den beviljade rättshjälpen och om åtgärden varit nödvändig för uppdragets fullgörande. Begär biträdet ersättning

för tidsspillan för en sammanhängande period om flera timmar bör i vissa fall avdrag för lunch eller middagsmål göras (jfr NJA 1976 s. 213).

Högsta domstolen har vidare i rättsfallen NJA 1985 s. 91 I och II uttalat följande. Det får anses åligga en offentlig försvarare att vid utförandet av sitt uppdrag ta tillvara de möjligheter som står till buds för att begränsa kostnaderna för det allmänna. Om omständigheterna är kända i förväg och det finns tillgång till en arbetsplats av ordinär standard kan krävas att advokaten planerar sin tid så att väntetid kan nyttjas som arbetstid. Det får emellertid antas att arbetet inte kan bedrivas med samma effektivitet och omfattning som om denne befunnit sig på sitt kontor. Ersättning för tidsspillan bör med hänsyn till omständigheterna kunna utgå för viss del av tiden.

Möjligheterna för ett offentligt biträde att arbeta under resor med allmänna kommunikationsmedel är naturligtvis begränsade från bl.a. sekretessynpunkt. Enligt Migrationsöverdomstolens uppfattning kan det därför inte krävas att biträdet utför arbete i exempelvis migrationsmål under sådana resor om detta äventyrar sekretessen. Detta innebär dock inte att biträdet är förhindrad att utföra annat lämpligt arbete, även om detta arbete inte kan bedrivas lika effektivt och i samma omfattning som om biträdet befunnit sig på kontoret. Även av ett offentligt biträde i migrationsmål krävs således att restiden i görligaste mån utnyttjas på sådant sätt att kostnaderna för det allmänna begränsas. Mot bakgrund av vad som framkommit i detta mål anser Migrationsöverdomstolen dock att det inte kan krävas av det offentliga biträdet att han skulle ha använt någon del av restiden till arbete.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Det offentliga biträdet tillerkänns yrkad ersättning med undantag för en timmes middagsuppehåll efter kl. 18.00.

Sökord: Ersättning; Offentligt biträde; Tidsspillan

Litteratur: Prop. 2004/05:41 s. 17-22; DVFS 2006:20
